

ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД УКООПСІЛКИ
«ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ»
Навчально-науковий інститут денної освіти
Кафедра правознавства

СИЛАБУС
навчальної дисципліни
«Податкове право»
на 2022–2023 навчальний рік

Курс та семестр вивчення	4 курс, 8 семестр
Освітня програма/спеціалізація	«Право»
Спеціальність	081 Право
Галузь знань	08 Право
Ступінь вищої освіти	бакалавр

ПІБ НПП, який веде дану дисципліну,
науковий ступінь і вчене звання,
посада

Солдатенко Оксана Володимирівна
д.ю.н., професор,
професор кафедри правознавства

Контактний телефон	+38-050-662-35-03
Електронна адреса	sov@ukr.net
Розклад навчальних занять	http://schedule.puet.edu.ua/
Консультації	он-лайн: електронною поштою, пн-пт з 10.00–17.00
Сторінка дистанційного курсу	http://www2.el.puet.edu.ua/st/course/view.php?id=2693

Опис навчальної дисципліни

Мета вивчення навчальної дисципліни	Засвоєння студентами теоретичних знань у сфері правового регулювання податкових правовідносин; набутті практичних навичок застосування норм податкового права у практичній діяльності, у т. ч. при вирішенні спорів у сфері оподаткування; формуванні правової культури у податковій сфері.
Тривалість	4 кредити ЄКТС/120 годин (лекції 18 год., практичні заняття 30 год., самостійна робота 72 год.)
Форми та методи навчання	Лекції та практичні заняття в аудиторії та виїзні, самостійна робота поза розкладом. Методи навчання – викладення наукового і навчального мультимедійного матеріалу з основних розділів, тем навчальної дисципліни на лекційних заняттях в аудиторії; закріплення, систематизація та узагальнення теоретичних знань, що були отримані студентами під час лекційних занять, позааудиторного опрацювання рекомендованих джерел інформації та представлення результатів самостійної роботи в письмовій формі (навчальне (практичне) завдання, реферат (есе) за заданою проблематикою), на семінарських/практичних заняттях та індивідуальних консультаціях; під час проведення інтелектуальних ігор, диспутів, дебатів
Система поточного та підсумкового контролю	Поточний контроль: захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; доповіді з рефератами та їх обговорення; тестування; поточна модульна робота. Підсумковий контроль: залік (ПМК).
Базові знання	Наявність знань з теорії держави і права, конституційного права, адміністративного права, фінансового права.
Мова викладання	Українська.

Перелік компетентностей, які забезпечує дана навчальна дисципліна, програмні результати навчання

Програмні результати навчання	Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач
Давати короткий правовий висновок щодо окремих фактичних обставин з достатньою обґрунтованістю (PH 5); застосовувати в професійній діяльності основні сучасні правові доктрини, цінності та принципи функціонування національної правової системи (PH18);	Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. (ЗК2); здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого

Програмні результати навчання	Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач
знати та розуміти особливості реалізації та застосування норм матеріального і процесуального права (PH 13); вільно використовувати для правничої діяльності доступні інформаційні технології і бази даних (PH 15); надавати консультації щодо можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів у різних правових ситуаціях (PH22)	розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні (ЗК11); здатність застосовувати норми та інститути права, щонайменше з таких галузей, як: конституційне право, адміністративне право і адміністративне процесуальне право, цивільне і цивільне процесуальне право, трудове право, кримінальне і кримінальне процесуальне право. (СК 7); здатність використовувати бази даних органів юстиції та інформаційні технології необхідні під час здійснення юридичної діяльності. (СК 9); здатність до консультування з правових питань, зокрема, можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів, відповідно до вимог професійної етики, належного дотримання норм щодо нерозголошення персональних даних та конфіденційної інформації (СК14)

Назва теми	Види робіт	Завдання самостійної роботи у розрізі тем
Модуль 1. Загальні засади регламентації відносин у сфері справляння податків і зборів		
Тема 1. Податкове право як підгалузь фінансового права	Обговорення теоретичного і практичного матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування.	Складіть структурно-логічну схему «Класифікація джерел податкового права». Напишіть коротке есе «Рішення Європейського суду з прав людини: роль та значення для податкового права». Коротко опишіть основні ідеї Адама Сміта та зробіть висновок про їх значення для розвитку сучасного податкового права.
Тема 2. Податково-правові норми та податкове законодавство	Обговорення теоретичного і практичного матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування.	Складіть структурно-логічну схему «Класифікація податкових норм». Користуючись інформаційними джерелами до цієї теми, випишіть ознаки, які розмежовують такі поняття як «джерела податкового права» та «джерела податкового законодавства України». Напишіть коротке есе «Податкові процедури та процесуальні норми у податковому праві: співвідношення понять».
Тема 3. Правове регулювання податкової системи України	Обговорення теоретичного і практичного матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування.	Складіть порівняльну таблицю повноважень Верховної Ради України та місцевих рад щодо податків та зборів, з вказанням конкретних норм Податкового кодексу України. Напишіть есе «Історія розвитку податкового законодавства в Україні». Поміркуйте над конкретними прикладами податкового регулювання на макрорівні/мікрорівні та вкажіть

		письмово декілька з них.
Тема 4. Правовий статус контролюючих органів та органів стягнення	Обговорення теоретичного і практичного матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування.	Користуючись нормативно-правовими актами, вказаними при викладенні питань цієї теми, складіть структурно-логічну схему «Структура органів Державної податкової служби у Полтавській області». Напишіть есе «Історія становлення податкових органів в Україні». Складіть порівняльну таблицю «Обов'язки платників податків і посадових та службових контролюючих органів», посилаючись на конкретні норми Податкового кодексу України.
Тема 5. Правова природа обов'язкових платежів	Обговорення теоретичного і практичного матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування.	Складіть структурно-логічну схему «Класифікація податків та зборів». Виконайте реферат на тему «Вчення про податки». Викладіть коротко окремі (за власним вибором) рекомендації щодо застосування положень конвенцій (угод) про уникнення подвійного оподаткування доходів і майна (капіталу).
Тема 6. Правовий механізм податку	Обговорення теоретичного і практичного матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування.	Складіть структурно-логічну схему «Елементи податку». Напишіть есе та підготуйтеся до дискусії на тему: «Добровільність дотримання податкового законодавства платниками податків: міф чи реальність?». Письмово коротко охарактеризуйте таких суб'єктів: податковий агент, податковий представник; пов'язані особи.
Тема 7. Правове регулювання елементів правового механізму податку	Обговорення теоретичного і практичного матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування.	Керуючись ст. 57 Податкового кодексу України, складіть структурно-логічну схему «Строки сплати податків» у розрізі юридичних та фізичних осіб. Поміркуйте та викладіть письмово обґрунтування декількох позитивних або негативних аспектів щорічних змін, які вносяться до податкової звітності в Україні. Викладіть письмово особливості надання, підстави та наслідки скасування індивідуальних податкових консультацій з питань податкового та іншого законодавства. При виконанні завдання можна керуватися судовою практикою.
Тема 8. Податковий обов'язок	Обговорення теоретичного і практичного матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування.	Користуючись інформаційними джерелами, наведеними у списку до вивчення цієї теми, складіть порівняльну таблицю ознак таких понять як грошове зобов'язання, податкове зобов'язання,

		податковий борг, з вказанням статей Податкового кодексу України. Випишіть статистичні дані про обсяги податкових надходжень та податкового боргу в Україні за 2020–2022 рр. Зробіть висновки щодо динаміки зазначених показників. Користуючись Кодексом адміністративного судочинства України, письмово вкажіть особливості провадження у справах за зверненнями податкових органів.
Тема 9. Погашення податкового боргу	Обговорення теоретичного і практичного матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування.	Користуючись інформаційними джерелами, наведеними у списку до вивчення теми, випишіть підстави для припинення арешту майна. Виконайте ситуаційне завдання: Рішенням керівника податкового органу у Полтавській обл. накладено арешт на майно ТОВ НВФ «СОТА». Обґрунтованість арешту судом не перевірялася. Які можливі наслідки для ТОВ НВФ «СОТА» та податкового органу в описаній ситуації? Посилаючись на норми Податкового кодексу України зробіть висновки щодо можливості повторного накладення арешту на майно ТОВ НВФ «СОТА».
Тема 10. Податковий контроль	Обговорення теоретичного і практичного матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування.	Складіть порівняльну таблицю характерних ознак (камеральних, документальних, фактичних) перевірок платників податків. Виконайте ситуаційне завдання: Податковим органом у Полтавській обл. проведено виїзну перевірку ТОВ НВФ «СОТА», яке вважає, що податковим органом порушено порядок і підстави призначення податкової перевірки, про що воно звернулося до суду з позовом про оскарження наказу про призначення перевірки та дій контролюючого органу щодо проведення перевірки. Яке рішення прийме суд? При виконанні завдання зверніть увагу на наявну судову практику.
Тема 11. Відповідальність за порушення податкового законодавства	Обговорення теоретичного і практичного матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування.	Поміркуйте, чи є акт перевірки контролюючого органу, рішенням суб'єкта владних повноважень, що зумовлює виникнення в осіб, діяльність яких перевірялася, прав та обов'язків (якими наділені в Україні платники податків) та чи можуть бути висновки, викладені в акті, предметом спору, який вирішується в суді? Розв'яжіть ситуаційне завдання: ТОВ-у

		НВФ «СОТА» у результаті проведеної перевірки контролюючим органом за несвоєчасну сплату сум грошових зобов'язань (відповідно до п. 126.1 ст. 126 та пп. 129.1.1 п. 129.1 ст. 129 ПК України) нараховано штраф та пеню. Судом прийнято рішення про стягнення податкового боргу з платника податків, за яким встановлено порядок його виконання шляхом розстрочення сплати боргу. Чи звільняється у такому випадку платник податків від відповідальності у вигляді штрафних санкцій та пені? Обґрунтуйте свою відповідь, посилаючись на конкретні норми ПК України.
Модуль 2. Правове регулювання окремих видів податків та зборів		
Тема 12. Правові засади оподаткування прибутку підприємств	Обговорення теоретичного і практичного матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування.	Користуючись Єдиним державним реєстром судових рішень, письмово наведіть 2 приклади правових позицій Верховного Суду з питань теми, що вивчена. При виконанні цього завдання та аналогічних завдань до інших тем студентам необхідно вказати номер справи, дату постановлення судом рішення, коротку фабулу справи та правову позицію суду; вміти усно пояснити причини розбіжностей у судовій практиці. Виконайте ситуаційне завдання: ТОВ-ом НВФ «СОТА» у встановлені ПК України строки сплачено податок на прибуток, проте у платіжному дорученні було вказано помилковий код бюджетної класифікації. Зазначеному платнику податків податковим органом нараховано штрафні (фінансові санкції) на підставі п. 126.1 ст. 126 ПК України. Чи правомірні дії податкового органу? Свою відповідь обґрунтуйте, посилаючись на судову практику щодо подібних ситуацій. Контролюючим органом проведено перевірку платника податку, за результатами якої в акті перевірки зазначено, що господарські операції за договорами, укладеними між платником і його контрагентом не виконувались, а товари фактично не поставлялись. На цій підставі, контролюючим органом збільшено суму грошового зобов'язання податку на прибуток, а також застосовано штрафні санкції. Платник податку не згідний з такими результатами перевірки. Вкажіть

		письмово його дії щодо оскарження до суду такого рішення контролюючого органу, чим воно мотивується та опишіть можливе рішення суду у даній справі.
Тема 13. Правові засади оподаткування доходів фізичних осіб	Обговорення теоретичного і практичного матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування.	Користуючись Єдиним державним реєстром судових рішень, письмово наведіть 2 приклади правових позицій Верховного Суду з питань теми, що вивчена. Фізична особа, яка не зареєстрована суб'єктом підприємницької діяльності, здає в оренду нежитлове приміщення площею 145 кв. м юридичній особі. Згідно договору оренди, сума щомісячної орендної плати становить 20 тис. грн. Крім того, умовами договору передбачено, що орендар відшкодовує від імені орендодавця вартість використаної орендарем електроенергії (3300 грн за місяць) та вартість використаної води і водовідведення (600 грн за місяць). Вкажіть, хто із двох суб'єктів є платником яких податків, строки їх сплати і подання відповідної звітності (якої)? Відповідь обґрунтуйте конкретними нормами ПК України. Роботодавець відшкодовує працівнику вартість оренди житла. Обґрунтуйте (з посиланням на конкретні норми ПК України) порядок нарахування та сплати податків такими суб'єктами.
Тема 14. Правове регулювання непрямого оподаткування в Україні	Обговорення теоретичного і практичного матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування.	Користуючись базою правових позицій Верховного Суду, письмово наведіть 2 приклади практики вирішення спорів з даної теми. Які дії має вчинити платник ПДВ, якщо ним самостійно виявлено факт заниження податкового зобов'язання минулих податкових періодів? В акті перевірки суб'єкта господарювання роздрібною торгівлі підакцизними товарами посадовими особами контролюючого органу не вказано обсяги реалізації пального кінцевим споживачам, не визначено суми недоплати акцизного податку, а тільки зазначено виключно про заниження загальної суми податкового зобов'язання без встановлення елементів складу податкового зобов'язання, а саме: об'єкта, ставки, бази. При цьому, в основу прийняття податкового повідомлення-рішення за результатами перевірки, був покладений

		вибірковий метод перевірки. В акті перевірки також не встановлено товар, реалізація якого є об'єктом акцизного податку, оскільки «пальне» як товар не передбачено УКТ ЗЕД. Обґрунтуйте правомірність/протиправність прийняття контролюючим органом податкового повідомлення-рішення.
Тема 15. Екологічний податок, рентна плата та мито як різновиди загальнодержавних обов'язкових платежів	Обговорення теоретичного і практичного матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування.	Користуючись Єдиним державним реєстром судових рішень, письмово наведіть 2 приклади правових позицій Верховного Суду з питань теми, що вивчена. Платник екологічного податку – суб'єкт господарювання, під час провадження діяльності якого здійснюються викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря стаціонарними джерелами забруднення, з початку звітнього року не планує здійснення викидів протягом звітнього року. Які дії та згідно яких норм Податкового кодексу України він повинен вчинити у такій ситуації? За результатами митного оформлення імпортованого товару за митною декларацією митним органом самостійно прийнято рішення про визначення коду товару, що призвело до сплати декларантом більшої суми митних платежів, ніж це було передбачено його даними. Декларантом у судовому порядку доведено правильність власного визначення коду товару та доведено факт надмірної сплати митних платежів. Які правові наслідки настануть у результаті ухвалення рішення судом на користь декларанта?
Тема 16. Правове регулювання місцевих податків та зборів.	Обговорення теоретичного і практичного матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування.	Виконайте практичне завдання: Користуючись Єдиним державним реєстром судових рішень, письмово наведіть 2 приклади правових позицій Верховного Суду з питань теми, що вивчена. Виконайте ситуаційне завдання: ТОВ НВФ «СОТА» згідно з рішенням Полтавської міської ради організовує та проводить діяльність із забезпечення паркування транспортних засобів на майданчику спеціально відведеної автостоянки, площа відведеної земельної ділянки, що затверджена рішенням міської ради для організації та провадження діяльності становить 250 кв. м, кількість днів провадження

		діяльності з паркування транспортних засобів складає 100 днів. Посилаючись на норми ПК України, розрахуйте суму збору за місця для паркування транспортних засобів, якщо ставка збору встановлена у гривнях за 1 кв. м. площі земельної ділянки у розмірі 0,075 відсотка від мінімальної заробітної плати, встановленої на 1 січня податкового (звітного) року. З'ясуйте динаміку надходжень від туристичного збору в Україні за 2017–2022 рр. та зробіть висновки про доцільність/недоцільність наявності відповідних норм у ПК України.
Тема 17. Правове регулювання майнових податків в Україні	Обговорення теоретичного і практичного матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування.	Користуючись базою правових позицій Верховного Суду, письмово наведіть 2 правових висновка щодо питань даної теми. Громадянка Н., не зареєструвала право власності чи користування земельною ділянкою під належним їй на праві власності нежитловим приміщенням. Встановіть, на підставі яких норм Податкового кодексу України громадянка Н. є або не є платником земельного податку.
Тема 18. Правові засади застосування спрощеної системи оподаткування, обліку та звітності	Обговорення теоретичного і практичного матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування.	Користуючись Єдиним державним реєстром судових рішень, письмово наведіть 2 приклади правових позицій Верховного Суду з питань теми, що вивчена. Фізична особа-підприємець (річний обсяг діяльності якого становить 1,5 млн грн) орендує в іншій фізичній особі, зареєстрованій суб'єктом підприємницької діяльності – платником податків за спрощеною системою оподаткування, нежитлове приміщення, площею 150 кв. м. Місячний розмір орендної плати становить 20 тис. грн. Посилаючись на норми ПК України, вкажіть, які податки сплачують обидва суб'єкта? Письмово перерахуйте випадки (з посиланням на конкретні норми Податкового кодексу України), які вимагають від платників єдиного податку зміни групи платників єдиного податку або переходу на загальну систему оподаткування.

Інформаційні джерела

1. Конституція України : Прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28 червня 1996 року. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80>
2. Податковий кодекс України від 2 грудня 2010 року № 2755-VI. *Голос України*. 2010. 12. № 229-230.

3. Бабін І. Податкове право: навчальний посібник. Київ: Кондор, 2018. 488 с.
4. Податкове право України: підручник / за ред. М. П. Кучерявенка, Н. А. Маринів. Харків: Право, 2019. 440 с
5. Науково-практичний коментар до Податкового кодексу України: в 3 т. / заг. ред. М. Я. Азарова. Київ: М-во фінансів України, 2010.

Програмне забезпечення навчальної дисципліни

- Пакет програмних продуктів Microsoft Office.

Політика вивчення навчальної дисципліни та оцінювання

- Політика щодо строків виконання та перескладання: завдання, які здаються з порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (75 % від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності). Перескладання модулів відбувається з дозволу провідного викладача за наявності поважних причин (наприклад, наявність листка непрацездатності).
- Політика щодо академічної доброчесності: списування під час виконання поточних модульних робіт та тестування заборонено (в т. ч. із використанням мобільних пристроїв). Мобільні пристрої дозволяється використовувати тільки під час он-лайн тестування та підготовки практичних завдань в процесі заняття.
- Політика щодо відвідування: відвідування занять є обов'язковим компонентом. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, працевлаштування, стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі (Moodle) за погодженням із провідним викладачем.
- Політика зарахування результатів неформальної освіти: <http://puet.edu.ua/uk/publicna-informaciya>.

Оцінювання

Підсумкова оцінка за вивчення навчальної дисципліни розраховується через поточне оцінювання

Види робіт	Максимальна кількість балів
Модуль 1 (теми 1–11): обговорення теоретичного та практичного матеріалу на семінарському занятті та виконання навчальних завдань (17 балів); тестування (31 бал); поточна модульна робота (5 балів)	53
Модуль 2 (теми 12–18): обговорення теоретичного та практичного матеріалу на семінарському занятті та виконання навчальних завдань (15 балів); тестування (27 балів); поточна модульна робота (5 балів)	47
Разом	100

Шкала оцінювання здобувачів вищої освіти за результатами вивчення навчальної дисципліни

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за національною шкалою
90–100	А	Відмінно
82–89	В	Дуже добре
74–81	С	Добре
64–73	D	Задовільно
60–63	E	Задовільно достатньо
35–59	FX	Незадовільно з можливістю повторного складання
0–34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням навчальної дисципліни